

MALMÖ
SYMFONI
ORKESTER

VASSILY SINAISKY
chefdirigent

MALMÖ KONSERTHUS
Torsdag den 29 januari kl 19.30

KONSERTANT

Mozart *Così fan tutte*

opera buffa i två akter i en förkortad version.

Malmö SymfoniOrkester Vassily Sinaisky, dirigent

Lisa Larsson, sopran (Fiordiligi) Katija Dragojević, sopran (Dorabella)

Anders Larsson, baryton (Guglielmo) Jonas Degerfeldt, tenor (Ferrando)

Silvia Moi, sopran (Despina) John Lundgren, baryton (don Alfonso)

Lennart Stenkvist, presentatör

BILJETTER 040-34 35 00 www.mso.se

Sinaiskys andra sida

MALMÖ KONSERTHUS, TORSDAG 22 JANUARI 2009 KL 19.30
2008/2009

MALMÖ SYMFONIORKESTER

VASSILY SINAISKY dirigent

ANDREAS BRANTELID cello

Håkan Rudner, konsertermästare

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756-1791)
Eine kleine Nachtmusik, serenad nr 13 G-dur K525 / 18 min

Allegro

Romanze (Andante)

Menuetto e Trio

Rondo (Allegro)

CAMILLE SAINT-SAËNS (1835-1921)
Cellokonsert nr 1 a-moll op 33 (1200-1245) / 20 min
Allegretto non troppo - Allegretto con moto - Un poco meno allegro

PAUS

JOHANNES BRAHMS (1833-1896)
Symfoni nr 1 c-moll op 68 / 45 min

Un poco sostenuto. Allegro

Andante sostenuto

Un poco allegretto e grazioso

Adagio, più andante. Allegro non troppo ma con brio

VASSILY SINAIISKY dirigent

MSOs chefsdirigent Vassily Sinaisky är en rutinerad musiker med diger meritlista. Tiden efter Musikkonservatoriet i Leningrad var han assistent till den legendariske dirigenten Kirill Kondrasjin hos Moskva-filharmonikerna. Sinaisky vann guldmedaljen i den prestigefyllda Karajantävlingen 1973 och engageras sedan dess av orkestrar över hela världen, bl a har han dirigerat Los Angeles Philharmonic, BBC Symphony Orchestra, Concertgebouw-orkestern i Amsterdam, Pittsburgh Symphony Orchestra och Finska Radions Symfoniorkester. Konserter och skivinspelningar kritikerrosas. Åren 1991-1996 var Sinaisky chefsdirigent och konstnärligt ansvarig för Moskva-filharmonikerna. Därefter erhöll han samma position hos Ryska statens symfoniorkester, som han lämnade så sent som 2002. Genom åren har Sinaisky även arbetat mycket med opera och varit förste gästdirigent vid Bolsjoj i Moskva. Han har haft framgångar vid Komische Oper i Berlin och English National Opera i London.

Vassily Sinaisky har sin bas i Amsterdam, där han bor på Bachstraat ett stenkast från Concertgebouw. Staden är ett stort musikaliskt centrum och det är nära till allt. Inte minst till Manchester i England och uppdraget som förste gästdirigent sedan 1996 för BBC Philharmonic Orchestra och till Malmö förstås.

Med BBC-orkestern i Manchester har Sinaisky gjort ett antal skivinspelningar på Chandos, främst med rysk musik av bl a Balakirev, Sjtjedrin, Glinka och Sjostakovitj. Sommaren 2007 påbörjade han och MSO inspelningen av Franz Schmidts fyra symfonier för skivmärket Naxos. Schmidts Symfoni nr 1 släpps i mars 2009.

ANDREAS BRANTELID cello

Foto: Christoffer Ashman

Svensk-danske cellisten Andreas Brantelid blir 22 år i år, men han har redan skaffat sig en tung meritlista. Han segrade i tävlingen Unga solister 2006, årligen arrangerad av Helsingborgs Symfoniorkester, och representerade således Sverige i Eurovision Young Musicians Competition lite senare samma år. Som förste skandinav någonsin vann han första pris och året därpå vann han även första pris i Paulo International Cello Competition. Utöver detta har han vunnit en rad svenska och danska priser. Han valdes till Rising star 2008 av European Concert Hall Organization, vilket ledde till framträdanden i en rad av Europas mest prestigefyllda konserter bl a i Bryssel, Salzburg, Birmingham, Wien, Köln, Stockholm och Amsterdam. Andreas Brantelid har dessutom varit Artist in Residence 2007 i Danmarks Radio och är BBC New Generation Artist mellan 2008 och 2010 samt medlem i Lincoln Centre Chamber Music Society, New York 2009-2012.

Andreas solodebuterade med Elgars Cellokonsert hos Kungliga kapellet i Köpenhamn vid 14 års ålder. Sedan dess har han framträtt med de flesta skandinaviska orkestrarna samt Finska Radions Symfoniorkester, inte minst debuten med Stockholmsfilharmonikerna blev en fantastisk succé. Han är även en omtyckt gästsolist vid de skandinaviska musikfestivalerna och i juni förra året gjorde han sitt första framträdande i Wigmore Hall, London. Tillsammans med svenske pianisten Bengt Forsberg har han en duo sedan 2002 och de turnerar också flitigt.

Första CD:n med romantiska cellokonserter av Schumann, Saint-Saëns och Tjajkovskij gavs ut i maj 2008 på EMI Classics debutantserie. Andreas tilldelades priset "Bästa inspelning med orkester" som delades ut av Danmarks Radio/P2 förra året. Ytterligare en CD (EMI) med lättsamma stycken för cello och piano (Bengt Forsberg) är under utgivning.

Andreas Brantelid tog sin första cellolektion när han var fyra år och har sedan studerat för Henrik Brendstrup, Mats Rondin, Torleif Thedéen och just nu för Frans Helmersson vid Kronberg-akademien i Tyskland. Han har även deltagit i mästarklasser för Pieter Wispelwey, David Geringas och Ralph Kirshbaum.

Andreas Brantelid spelar på en Giovanni Grancino-cello från 1690, som ställs till hans förfogande av Augustinus Foundation.

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Eine kleine Nachtmusik

Eine kleine Nachtmusik är säkert i många tycke det mest kända och mest älskade av Mozarts alla verk. Och man kan undra om det finns något mer välskapt och välpolerat, en perfekt musikalisk pärla. Ordet Nachtmusik är det tyska begreppet för serenad. Vid tillkomsten av Eine kleine Nachtmusik hade Mozart redan komponerat tolv serenader. Jämför man detta verk med de tidigare serenaderna gör den verkligen skäl för namnet, en liten serenad. Det blir en miniatyr, en enkel, klassiskt ren och lättillgänglig bagatell. De tidigare serenaderna kunde vara fyrtiofem minuter långa och innehålla åtskilliga satser. En serenad borde också vara avsedd att spelas utomhus, men det fungerar absolut inte i det här fallet. Det är älskvärd och intim musik för den trängre kretsen. Ja, i själva verket är detta något av det mest finurliga och överraskande Mozart skrivit. En närmare studie avslöjar mängder med oväntade och djärva avvikelser från gängse normer. Han hade säkert mycket roligt när han arbetade på denna serenad, den som dessvärre blev hans sista.

Mozart införde Eine kleine Nachtmusik i sin verkkatalog den 10 augusti 1787 och angav den då som femsatsig. Man har noterat att det på andra plats fanns en menuett, men denna sats försvann tidigt i verkets historia och har aldrig återfunnits. Varför Mozart skrev denna älskvärda underhållningsmusik har man heller aldrig fått veta. Tvärtom har man förvånats över att den mogne mästaren i det kosmopolitiska Wien avbröt det fängslande arbetet med att orkestrera de spännande nattstämningarna i operan Don Giovanni till förmån för denna lækkerhet. Var det själva kontrasten han behövde? Var det behovet av att göra uppror mot det stränga regelverket?

© Stig Jacobsson

Nytt Mozartporträtt visar ett slitet underbarn

av Rosella Lorenzi, *Discovery News* 12 Jan 2005

– Vid 34 års ålder var Mozart en knubbig grånande man med stora påsar under de trötta ögonen, enligt detta porträtt målat av den tyske konstnären Georg Edlinger 1790, ett år före Mozarts död i Wien.

Målningen har legat oupptäckt i Berlins Gemäldegaleriers lager tills Wolfgang Seiller, Mozartkännare, granskade det och fick det äkthetsbevisat av tyska konstexperter.

CAMILLE SAINT-SAËNS

Cellokonsert

Saint-Saëns första cellokonsert blev snabbt en favorit hos såväl publik som musiker. Den hörde till den spanske cellisten Pablo Casals älsklingsverk. Få tonsättare har varit lika mångsidiga som Saint-Saëns; han skrev dramer och dikter, memoarer och vetenskapliga uppsatser i ämnen som filosofi, historia, biologi och astronomi. Han var passionerad arkeolog och en skicklig skådespelare. Inom musiken behärskade han tidigt allt. Han debuterade som pianist tio år gammal och erbjöd sig att som extranummer spela vilken som helst av Beethovens 32 pianosonater utantill. Han komponerade i alla genrer och hans musik utmärks av charm, rik melodik och elegans. Det var lika naturligt för honom att komponera som för ett äppelträd att bära äpplen.

Han komponerade sin första cellokonsert 1872 och dedicerade den till den franske cellisten Auguste Tolbecque som uruppförde den vid Pariskonservatoriet den 19 januari 1873. Verket är skrivet i en sats, eller om man så vill i tre satser som spelas utan pauser. Formen kan kallas utvidgad sonatform med en inlagd menuett och en utvecklade coda. Musiken är samtidigt energisk och klassiskt balanserad. Kanske är det mellandelen, den enkla och idylliska menuetten, som är konsertens mest originella och viktigaste avsnitt.

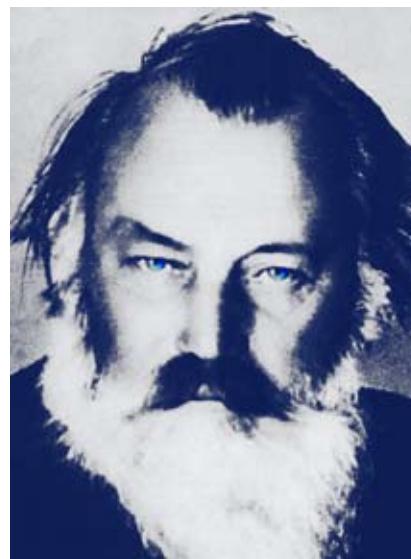
© Stig Jacobsson

JOHANNES BRAHMS

Symfoni nr 1

Johannes Brahms hör till några av de mest självkritiska tonsättarna. Inte många har experimenterat med sina tematiska uppslag i så många olika former innan de slutligen bestämt sig för om utkastet skulle resultera i en sonat, en konsert eller en symfoni. Dessutom upplevde Brahms att trycket från Beethoven nästan var förlamande. Vem skulle kunna skriva en symfoni igen efter denne gigant?

Brahms var redan i unga år en betydande tonsättare som skrivit många mästerverk, mest i form av sånger, pianostycken och kammarmusik. Men han skrev också två flersatsiga serenader för orkester i vilka

han prövade sig fram i den svåra konsten att instrumentera. Det blev visserligen härliga orkesterverk, men de saknar den stringens och koncentration man kan förvänta av en symfoni. Det skulle faktiskt dröja ända till 1876, när Brahms hunnit bli 43 år, innan han vågade sig på att presentera sin första symfoni. Han hade då burit den inom sig i över tjugo år, putsat, funderat, ändrat och varit orolig. Till slut kände han sig i alla fall mogen att ta upp kampen med Beethoven och han lyckades. I Brahms första symfoni hittar man samma stramhet, samma laddning, samma storslagna arkitektur som den man lärt känna hos Beethoven. Det är därför inte så förvånande att förläggare och orkestrar slogs om att få ta del av den redan välkände Brahms första symfoni. Inom kort hade den spelats med stor framgång på flera ställen i Europa. Men det påpekades ofta och gärna i recensionerna att melodin i finalen påminde mycket om "glädje"-temat ur Beethovens nionde symfoni. Detta kommenterade Brahms med sedvanlig buterhet: "Ja, det kan ju varenda åsna höra!". Brahms gjorde det omöjliga. Han tog vid där Beethoven slutade och utvecklade symfonikonsten vidare inom samma traditionslinje. Därför är det på samma gång retsamt och aktningsvärt att Brahms etta ibland kallats "Beethovens tia".